

Tillsynsärende - auktoriserade revisorn A-son

Beslut: Revisorsinspektionen ger auktoriserade revisorn A-son en varning.

1 Inledning

A-son har varit föremål för Revisorsinspektionens kvalitetskontroll av revisorer med revisionsuppdrag i företag av allmänt intresse. De iakttagelser som inspektionen har gjort vid kvalitetskontrollen har föranlett myndigheten att öppna detta ärende, som avser A-sons revision av en bank.

2 Revisorsinspektionens utredning

Av den revisionsberättelse som avgavs för räkenskapsåret 2018 framgår att revisionsuppdraget från och med räkenskapsåret 2011 hade delats mellan det revisionsföretag där A-son är verksam, med honom som huvudansvarig revisor, och en annan revisor, verksam vid ett annat revisionsföretag (nedan medrevisorn). Medrevisorns uppdrag i banken upphörde vid den årsstämma som hölls under år 2017 och en revisor från den byrå där A-son är verksam kom att utses till medrevisorns efterträdare. En genomgång av revisionsberättelserna för banken för räkenskapsåren 2011 – 2018 visar att A-son undertecknade samtliga dessa revisionsberättelser. Han har alltså undertecknat revisionsberättelserna för åtta räkenskapsår i rad.

A-son har uppgett följande.

I samband med revisorsvalet under räkenskapsåret 2018 gjorde banken och han själv en genomgång av rotationsreglerna så som de vid tillfället framgick av IESBA:s Etik kod (etik koden) och då i synnerhet punkterna 290.149 och 290.150.^{1 2} Punkten 290.149 angav att en person inte ska vara nyckelrevisor vid revisionen av ett företag av allmänt intresse i mer än sju år.³ Därefter ska personen i fråga inte vara medlem i revisionsteamet eller vara nyckelrevisor i revisionsuppdraget under en period av två år. Under den perioden ska personen inte delta i revisionen av företaget, utföra kvalitetskontroll avseende uppdraget, rådgöra med revisionsteamet eller kunden rörande tekniska eller branschspecifika frågor, affärer eller händelser eller på något annat sätt direkt påverka uppdragets resultat.

Punkten 290.150 i etik koden angav att utan hänsyn till punkt 290.149 kan en nyckelrevisor vars kontinuitet är särskilt viktig för revisionskvaliteten i sällsynta fall på grund av oförutsedda händelser som ligger bortom revisions- eller redovisningsföretagets kontroll, tillåtas ingå ytterligare ett år i revisionsteamet, så länge hotet mot oberoendet kan elimineras eller minskas till en godtagbar nivå genom att motåtgärder vidtas. Exempelvis kan en nyckelrevisor vara kvar i revisionsteamet i upp till ytterligare ett år när obligatorisk rotation, på grund av oförutsedda händelser, inte har varit möjlig, vilket kan vara fallet om den tilltänkta ansvariga revisorn är allvarligt sjuk.

Han gjorde bedömningen att om han inte kvarstod som revisor skulle banken tappa båda sina revisorer och att undantagsregeln i punkt 290.150 i etik koden därför kunde tillämpas. Det innebar att han kunde kvarstå under övergångsåret 2018.

Denna bedömning styrktes ytterligare av den arbetsfördelning som medrevisorn och han hade haft tidigare år. Huvuddelen av den detaljerade granskningen hade utförts av medrevisorn, men han själv hade deltagit i planeringen, granskat den upprättade revisionsdokumentationen och regelefterlevnaden och deltagit i utvärderingen och rapporteringen av revisionen. Det innebar att han och den revisor vid hans revisionsföretag som efterträdde medrevisorn var de enda vid revisionsföretaget med kunskap om uppdraget. Hans

¹ IESBA står för International Ethics Standards Board for Accountants.

² Etik kodens regler gällande revisorsrotation för räkenskapsår som inletts efter den 15 december 2018 finns numera i avsnitt 540, jfr punkterna R540.5, R540.7 och R540.7 A1.

³ En nyckelrevisor enligt definitionen i IESBA:s etik kod är bl.a. den ansvariga revisorn, den person som är ansvarig för den uppdragsanknutna kvalitetskontrollen, samt eventuella andra ansvariga revisorer om sådana finns, i uppdragsteamet, som fattar viktiga beslut eller gör bedömningar om betydelsefulla frågor avseende revisionen av de finansiella rapporter om vilka revisionsföretaget ska göra ett uttalande.

kollega hade dock främst sysslat med redovisningsfrågor. Och det var han själv som stod för kontinuiteten. Mot denna bakgrund bedömde han att punkt 290.150 i etikkoden var tillämpbar för att upprätthålla en godtagbar revisionskvalitet.

Han bedömde att oberoendet inte var något problem, dels genom att den andre revisorn som hade utfört merparten av detaljgranskningen avgick från uppdraget, dels genom att han under räkenskapsåret 2018 tog in duktiga medarbetare i revisionsteamet som tidigare inte hade deltagit i revisionen och alltså kunde tillföra nya perspektiv i revisionen.

Han känner till att det finns en EU-förordning som har strängare regler vad gäller krav på rotation. Enligt ett allmänt uttalande från Revisorsinspektionen stämmer etikkodens bestämmelser i de flesta fall väl överens med myndighetens praxis, dock att strängare svenska regler i förekommande fall ska tillämpas. Han vill dock ändå hävda att det förhållandet att han i detta fall, inte har brutit mot reglerna i etikkoden bör ses som en förmildrande omständighet.

3 Revisorsinspektionens bedömning

I artikel 3 i Europaparlamentets och rådets förordning 537/2014/EU om särskilda krav avseende lagstadgad revision av företag av allmänt intresse (EU:s revisorsförordning) anges att de definitioner som ska gälla i förordningen bl.a. är de som fastställs i artikel 2 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2006/43/EG om lagstadgad revision av årsredovisning, årsbokslut och koncernredovisning (revisorsdirektivet).

En nyckelrevisor är, enligt artikel 2 p. 16 i revisorsdirektivet, bl.a. den eller de lagstadgade revisorer som för ett särskilt revisionsuppdrag har utsetts av ett revisionsföretag till att ha huvudansvaret för att utföra den lagstadgade revisionen för revisionsföretagets räkning *eller* den eller de lagstadgade revisorer som undertecknar revisionsberättelsen.

Ett företag av allmänt intresse är enligt revisorsdirektivet bl.a. ett kreditinstitut enligt definitionen i artikel 3.1.1 i Europaparlamentets och rådets direktiv 2013/36/EU, med undantag för kreditinstitut som avses i artikel 2 i det direktivet. Banken var ett sådant kreditinstitut som enligt revisorsdirektivet utgör ett företag av allmänt intresse.

Enligt artikel 17 p. 7 första stycket i EU:s revisorsförordning ska den eller de nyckelrevisorer som är ansvariga för utförandet av en lagstadgad revision avsluta sin medverkan i uppdraget att utföra lagstadgad revision av det granskade företaget senast sju år efter

datumet för deras utnämning. De får inte åter delta i en lagstadgad revision av det granskade företaget förrän tre år efter det att de avslutade sin medverkan. Enligt artikel 17 p. 8 första stycket ska revisionsuppdragets varaktighet i detta sammanhang räknas från och med det första räkenskapsår som omfattas av avtalet att utföra på varandra följande lagstadgade revisioner av samma företag av allmänt intresse.

A-son har varit nyckelrevisor i banken i enlighet med EU-förordningens definition genom att han har varit huvudansvarig revisor och undertecknat revisionsberättelsen. Hans uppdrag har avsett samtliga räkenskapsår 2011–2017. Detta innebär att han enligt EU-förordningens regler inte skulle ha deltagit i revisionen av banken räkenskapsåret 2018.

A-son har hänvisat till etik kodens regler för revisorsrotation. Etik kodens bestämmelser får framför allt sin betydelse i frågor som inte är föremål för någon bindande reglering nationellt eller på EU-nivå. Etik koden kan också fungera som komplement till sådan bindande reglering. Detta kommer även till uttryck i etik kodens punkt R100.3 med tillämpningsanvisning 100.3 A1 där det anges att de eventuellt strängare krav som nationellt ställs upp i lag och föreskrifter har företräde framför kodens regler.⁴ Frågan om revisorsrotation regleras utförligt i EU:s revisorsförordning, som är direkt tillämplig i Sverige, varför förordningens bestämmelser har företräde framför kodens. Punkt 290.150 i etik koden var av detta skäl inte tillämplig.

Genom att fortsätta att vara nyckelrevisor i banken efter den maximala tid som EU-förordningens bestämmelser medger har A-son åsidosatt god revisorssed och därmed sina skyldigheter som revisor. Bristen i detta avseende är, mot bakgrund av att han har medverkat i en lagstadgad revision som han inte har varit behörig att delta i, allvarlig. Han ska därför, med stöd av 32 § andra stycket revisorslagen (2001:883), ges en varning.

Ärendet har avgjorts av Revisorsinspektionen genom Tillsynsnämnden för revisorer. I beslutet har deltagit justitierådet Sten Andersson, ordförande, kammarrättslagmannen Christina Eng, vice ordförande, enhetschefen Tomas Algotsson, auktoriserade revisorn Maria Danckler, advokaten Helena Dandenell, auktoriserade revisorn Magnus Fredmer, redovisningsexperten Claes Norberg, rådgivaren Charlotte Sandart och lektorn Jessica Östberg. Vid ärendets slutliga handläggning har i övrigt avdelningsdirektören Claudia

⁴ Fram till den 15 juni 2019 fanns motsvarande regel i p. 100.1 i etik koden.

David Toronjo och revisionsdirektören Mathias Byström, som har föredragit ärendet, varit närvarande.

Sten Andersson

Mathias Byström

Hur man överklagar, se bilaga.